

Ze sborových akcí

Út	25. 9.	17:30	mládež
St	26. 9.	15:45	konfirmandi
St	26. 9.	17:00	náboženství pro školní děti
Ne	30. 9.	9:30	bohoslužby, Zdeněk Šorm
Út	2. 10.	14:30	koncert nejen pro starší věkem (Y.Ichimura, H.Takemura-klavírní duo, K.Nouzovská Fialová-viola: Faure, Smetana, Telemann, Martinů)
Út	2. 10.	16:30	schůzka křesťanské služby
St	3. 10.	15:45	konfirmandi
St	3. 10.	17:00	náboženství pro předškolní i školní děti
Ne	7. 10.	9:30	bohoslužby, Zdeněk Šorm
Ne	7. 10.	15:00	instalace Zdeňka Šorma
Po	8. 10.	19:00	schůzka hospodářské komise
Út	9. 10.	14:30	setkání starších věkem
Čt	11. 10.	19:00	schůze staršovstva
Ne	14. 10.	9:30	bohoslužby s Děkuvčinění, Večeře Páně, Zdeněk Šorm
Út	16. 10.	14:30	setkání starších věkem
Út	16. 10.	19:30	biblická hodina
Čt	18. 10.	19:30	debata o LGBT lidech (sdružení LOGOS)
Ne	21. 10.	9:30	bohoslužby, Zdeněk Šorm
Út	23. 10.	14:30	setkání starších věkem
Út	23. 10.	19:30	biblická hodina
Ne	28. 10.	9:30	bohoslužby, Zdeněk Šorm
Ne	28. 10.	15:00	Modlitba za domov, ekumenické shromáždění, přenos TV
Út	30. 10.	14:30	setkání starších věkem
Út	30. 10.	19:30	biblická hodina

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangelnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Hrozen vinohradského evangelického sboru vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakce: Jana Šarounová. Tiskovou verzi programem $\LaTeX 2\epsilon$ připravuje Jan Mach, internetovou Jan Šaroun. Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangelnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy posílejte na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejné.**

Táborová pobožnost

Obsah

Získávejte mi učedníky ve všech národech	2
Dělat kroky do neznáma	5
Proč sedávám ve třetí lavici vpravo	11
Tábor Orlovy	13
Timothy Snyder, Tyranie	14

Získávejte mi učedníky ve všech národech

Kázání bratra seniora Romana Mazura na Vinohradech 16. 9. 2018

Text: Matouš 28,16–20

Úvod: Slova na rozloučenou

Když se loučíme před delší cestou s někým, koho milujeme, obvykle si nezapomeneme říct to nejdůležitější. Představte si, že bych odlétal na půlroční stáž do Spojených států. Na letišti, kam by se manželka se mnou jela rozloučit, bychom spolu nemluvili o tom, že slavný cyklistický závod Vuelta dnes vyhraje mladý sympaťák Simon Yates. To by ji nezajímalo. Ani bychom si nepovídali o tom, že na internetu objevila obrázky krásného bytu předělaného ze staré stodoly. To by bylo nezajímavé zase pro mě. V poslední chvíli na letišti bychom si řekli, že se máme rádi, jak budeme na sebe myslet, modlit se za sebe, jak si budeme psát e-maily, skypovat, možná občas posílat balíčky...

Ježíš se po svém zmrtvýchvstání se svými následovníky setkával už jen několik týdnů. Pak, vypráví Bible, se s nimi definitivně rozloučil. Vrací se k Bohu Otci. Nyní je řada na jeho učednících. To poslední, co zaznělo z Ježíšových úst na rozloučenou, bylo pověření. Štafetu jeho lásky k lidem a ke světu, štafetu jeho působení ve světě, nyní přebírají jeho následovníci, církev. Z tohoto kontextu „řeči na rozloučenou“ je zřejmé, že jde o jeden z klíčových textů evangelia a tím celé Bible.

I. Nejdůležitější poslání církve: Získávat učedníky

Na první poslech českého překladu tohoto původně řeckého textu to není zřejmé, ale klíčovou výpovědí je ta o získávání učedníků: „Získávejte mi učedníky“. Řecká gramatika je zde jasná. Náš text by tedy měl přeložit takto: Získávejte mi učedníky, a to tak, že vyrazíte za lidmi do světa, získáte mi je pro křest, a pak je budete dále učit mé cestě.

II. Proč „učedníkovat“?

Výraz „učedník“ nese v staré řečtině i moderní češtině velmi podobný význam a souvislosti. Proto mu není těžké porozumět. Učedník je nejprve prostě učeň, jenž se u mistra učí svému řemeslu. Učedníkem je žák, který si nechá vysvětlit svým učitelem, jak se věci mají. Učedníkem je vikář, který je na počátku své farářské kariéry přidělen k někomu zkušenějšímu a rok se mu takříkajíc „dívá pod ruce“. Již ve starověku se tento pojem začal užívat i v přeneseném významu pro učení se nějaké filosofii či víře v Boha.

Prvními Ježíšovými učedníky byli lidé, kteří tvořili okruh jeho sympatiizantů. Když putoval od vesnice k vesnici, aby kázal o Boží lásce, aby uzdravoval, oni chodili s ním. Byli mu nablízku. Viděli způsob jeho života i práce v obdobích vnějšího úspěchu a velké popularity, ale i v těžkých chvílích svodů a nepřátelství. Měli možnost se ho kdykoli ptát (třeba jak se mají modlit). I když Ježí-

lost historie i přehled o současné politické situaci. Každé z nich obsahuje konkrétní apel. Nejedná se ovšem o agitky pro tu či onu politickou stranu. Mají obecnější a základnější charakter – viz názvy kapitol: „Nepodřizuji se předem, Pamatuji na profesní etiku, Vykroč z řady, Přispívej na dobrou věc, Pozor na nebezpečná

slova...“

Knížka je uvedena citátem Leszka Kolakovského: „Nechat se podvést – to v politice neomlouvá“. Myslím, že je dobrým příspěvkem k tomu, abychom se tohoto selhání vyvarovali. Přeju hezkou a inspirativní četbu.

Zdeněk Šorm

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Praze–Vinohradech Vás srdečně zve
na

BENEFIČNÍ KONCERT

PETR MAŠLAŇ (violoncello)
DANIEL JUN (klavír)

Na programu: Petr Iljič Čajkovskij, Jaroslav Ježek, Louis Armstrong a další.

Evangelický kostel Praha–Vinohrady (Korunní 1440/60)

Pátek 23.11.2018, 19:00

Koncert se uskuteční na podporu spolku Barvolam, www.barvolam.cz, www.jamming.cz. Spolek vede projekty, v nichž spolupracují umělci s nálepkou „mentálně postižení“ nebo „autismus“ a umělci, kteří jsou „hendikepovaní“ akademickým vzděláním. Tím chce spolek podporovat inkluzi přispět k větší akceptaci jinakosti a diversity. Chceme tak v našem kostele spojit hudební a výtvarné umění a zároveň podpořit dobrou věc.

jaš

Abraham, Izák, Jákob, Josef a Mojžíš. Hodně jsme zpívali a kvalita zpěvu se během tábora postupně zvyšovala; a to i díky skvělému hudebnímu doprovodu (Jana Šarounová – klavír a housle, Jiří Svoboda – banjo; Eliška, Adelaida a další – kytary). Nejoblíbenější písní se ukázala být Návštěva v pekle od Sváti Karáska.

Etapovou hru si tentokrát vzala na starost sborová mládež, takzvaní „magóri“. Přípravě věnovali každou volnou chvíli, a to i části nocí. Děti se octly v rumunských Karpatech, potkávaly se s tajemnými mnichy a domorodými vesničany. Cílem hry bylo dopadení a zneškodnění zlého démona, což se dětem nakonec podařilo. Démon byl v podobě podivné rudé tekutiny vlit do díry a zavalen velkým kamenem.

Do jiných táborových her byly často zapojeny i ty úplně nejmenší děti, o které

se jejich starší kamarádi vzorně starali. Větší děti byly rozděleny do tří družstev. Některé hry byly spjaty s biblickým tématem, například pantomimické ztvárnění jednotlivých egyptských ran. V rámci dalších her děti třeba vyhledávaly a poznávaly přírodniny, vařily lektvary z nalezených bylin, bránily stádo nejmenších dětí před lstivými a nebezpečnými lidoopy – Urkany – kteří se je snažili vylákat z bezpečí vesnice a unést. S Filipem vyráběly ze dřeva těžké palice. Táborové kuchyni vládli muži, znamenití kuchaři Pavel Coufal a Petr Uličný. Vařili úžasně a dokonce i pekli! Večery jsme navzdory dlouhotrvajícímu suchu trávili u ohně. Počasí nám opravdu přálo – tedy až na den odjezdu, který byl jako jediný deštivý.

Alena Růžičková

Timothy Snyder, Tyranie

Recenze knihy

Mezi lidmi i v církvi se říkává, že politika je špína a slušní lidé s ní nechtějí mít nic společného. Z aktuálního jednání politiků jistě můžeme být znechuceni, ale ať už chceme nebo nechceme, jsme součástí politiky a jak svojí aktivitou, tak svojí nečinností ji spoluutváříme. Odpovědnost, ke které nás víra vede, se týká i této oblasti života. Biblisté by také jistě potvrdili, kolik základních biblických pojmů a vyznání má politické souvislosti.

V nepřehledné politické situaci ovšem bývá obtížné se vyznat a často také podléháme zkratu, jako by se politická angažovanost vyčerpávala jenom v tom, které politické osobnosti či straně fan-

díme a kterou prosazujeme. Schází obecnější, srozumitelný pohled, který by při tom konkrétně orientoval.

Proto vám chci doporučit knížku, na kterou odkazuje Erik Tabery v publikaci „Opuštěná společnost“. Jedná se o titul „Tyranie“ (podtitul „20 lekcí z 20. století“) od Timothy Snydera. Autor je profesorem historie na Yaleově univerzitě, který se věnuje dějinám střední a východní Evropy a v roce 2015 převzal v Praze Cenu VIZE 97.

Neobávejte se rozsáhlých historicko-politických studií. Timothy Snyder zvolil formu jakýchsi civilních kázání. Jsou srozumitelná, krátká, a přitom opřená o zna-

šovi mnohokrát nerozuměli, protože byli stejně nechápaví žáci jako my, byla to pro ně jedinečná škola života, intenzivnější než všechno ostatní. Jejich život to zcela nově proměnilo.

Když zazní otázka, proč je nejdůležitějším úkolem církve právě „získávání Ježíšových učedníků“, můžeme odpovědět protiotázkou: Znáte snad nějakého lepšího učitele života než právě Ježíše? Znáte lepší zprávu než jeho poselství o Bohu jako dobrém Otci, o jeho nabídce odpuštění i laskavého doprovázení?

„Věřit znamená převzít výklad života a světa od Ježíše,“ učí nás jeden významný katolický myslitel. Není lepšího učitele životní teorie i praxe, než je Ježíš. A jemu záleželo ze všeho nejvíce právě na tom, aby lidé všech národů a všech časů dostali šanci jeho životní moudrosti se naučit.

III. Jak učedníkovat?

Jak to dělat prakticky? Co se týče konkrétního provádění učednické činnosti církve, postačí podle mne, když se budeme důsledně držet Ježíšova pověření. Popíšu Vám to svými očima, očima člověka, který nevyrostal v křesťanském prostředí a stal se křesťanem až v časech středoškolského studia. Takto viděno se nám Ježíšovo pověření velmi přirozeně rozdělí do čtyř fází.

V první fázi jsem o ničem nevěděl. Někdo z církve vyjde a pozval mne – svými postoji, slovy, prostřednictvím pozvánky nebo knihy, kterou mi věnuje – na cestu víry. Sám jsem se stal křesťanem proto, že jeden můj věřící spolužák takto vstoupil do mého světa a pozval mě mezi křesťany: „V evangelickém kostele se schází parta mladých, kam taky patřím – hraje se tam na kytary, chodí tam hromada kluků i ho-

lek, jezdí se společně na hory. . .“ O tom, že se tam čte z Bible, modlí a věří, zpočátku tolik nemluvil. Když jsem se tam přišel podívat (byl to přece fajn kamarád a na takové pozvání se sluší zareagovat), zaujaly mě nejprve písničky s kytarou. Pak ještě mnohem více holky. Jednu z nich jsem si později vzal za ženu a dnes s ní máme tři už skoro dospělé děti. Ale stejně tak mě velmi rychle „chytlo“ i Ježíšovo učení, které se tam vykládalo!

V druhé fázi – mluvíme nyní především o dospělých přistoupičích – přichází vlastní rozhodnutí pro cestu víry a přijetí křesťanského křtu. Ježíšovo učení povzbuzuje, motivuje, inspiruje. A dříve nebo později vede k rozhodnutí. Ve světle Ježíšova příběhu už nechci ve svém životě být jen sám svůj. Chci patřit Bohu a chci být členem církve. Tento vnitřní přerod se stvrzuje křtem. Ve svých sedmnácti letech jsem se rozhodl pro přijetí křtu.

V třetím kroku se učíme – už jako věřící křesťané v církvi – aplikovat pravdy a hodnoty víry do našeho života. . . Dnes, po nějakých 27 letech praktikovaného křesťanského života, mám úplně jiné představy o klíčových věcech svého života – o rodinném životě, o smyslu a významu práce, o životní úspěchu či neúspěchu, významu bohatství či chudoby. . . Ve světle evangelia jsem přehodnotil vlastně téměř všechny své životní perspektivy a priority.

A vlastně souběžně pak přichází ještě čtvrtý krok. Z bohatství, které jsme přijali, jsme schopni a ochotni dávat dál. Nějak svou víru projevit, obléci do laskavých a moudrých slov nebo do skutků pomoci a služby. I v tom byla ona skupina mládeže a sbor, kam jsem přišel, výborné. Považovalo se za samozřejmé, že každý se má a může nějak zapojit. Něco

pro skupinu nebo pro společnost kolem udělat.

Nemluvím nyní o případech, kde k víře vedou své dítě hned od malička jeho rodiče. To je ovšem stejně vzácný a silný způsob, jak naplnit Ježíšovo poslání.

Nemluvím o tom, protože mám pocit, že se to v našich sborech děje zcela samozřejmě a spontánně. Víra pro rodiče znamená tolik, že i jejich děti nasávají hodnoty Ježíšova evangelia již s mateřským mlékem. Ten rodič nebo prarodič tak činí proto, že vzal vážně první Ježíšův poukaz: „*Jděte ke všem národům, získávejte mi učedníky... a začněte s tím u svých vlastních dětí.*“

IV. Postup/te na cestě učednictví dále!

Před velkým křesťanským posláním stojíme dnes nejprve každý sám za sebe. Jako jednotlivci klade náš text mně i tobě stejnou otázku: Kde jsem na cestě víry já? V které fázi se na cestě následování Krista sám nacházím? Nepřišel čas udělat další krok?

Pak zní Ježíšovo velké poslání i do našich sborů jako celků. Především ti, kteří je vedou, starší sborů, kurátoři a kazatelé by měli všechnu sborovou činnost zkoumat pod zorným úhlem tohoto klíčového textu: Je náš sbor misijně otevřeným a vůči obklopující společnosti aktivním společenstvím? Dokážeme vyjít – doslova nebo alespoň mentálně – k obklopujícímu světu a nabídnout mu bohatství ukryté ve víře v Ježíše Krista? Nežůstává naše víra jen na povrchu? Jdeme skutečně do hloubky? Tím, jak čteme a vykládáme Bibli, jak se společně o své radosti i trápení sdílíme, jak zvládáme i těžké životní situace... Otevíráme prostor pro křesťan-

skou angažovanost a službu jakéhokoli druhu?

Co máte nyní udělat? Co by mohlo být dalším krokem na vaší individuální cestě víry? A co byste mohli přinést nového do vašeho sboru – jako členové, presbyteri? Nenechte to zapadnout. Zapište si své dnešní rozhodnutí jako úkol do svého diáře. Nebo na papírek, který si připevníte na domácí nástěnku nebo magnetem na ledničku.

Závěr: Velký příslib

Už jsem naznačil, že dnes vykládaný text není jen velkým posláním. Je rovněž také velkým příslibem. Ježíšův příkaz je obeprnut jeho zaslíbeními. Církev, která vezme vážně úkol vychovávat učedníky, si může být jista Boží pomocí. Ježíš říká: „*Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.*“

Zde se musí zdůraznit, že Ježíšova moc (tedy vliv a autorita) jsou jiného druhu, než jak se o nich běžně uvažuje a hovoří. Za mocného se považuje ten, kdo má peníze, vnější donucovací moc (třeba policejní nebo armádní), kdo má vliv na média... Ježíšova moc je jiného druhu, ale ještě mnohem hlubší a větší. Ježíšova moc je moc proměněných, milujících a obětavých srdcí.

Až dodnes je ta moc živoucí a působící. Nejjasněji je to dnes zřejmě vidět v Číně. I tam, kde „mocní“ tohoto světa proti křesťanské víře zkusí snad úplně všechno, se jasně ukazuje, že moc a vliv Ježíšova evangelia se nikdy nepodaří vymýtit a zastavit.

Když tedy půjdeme cestou Ježíšova poslání pro církev, samotný Pán nám v tom bude pomáhat. Svým působením, svou mocí. A my si uvědomíme, že se

věšáčky na klobouky a kabelky se do našich lavic zase vrátí, hospodářská komise organizuje brigádu se šroubováky na jejich připevnění. jaš)

Tábor Orlovy

Poslední prázdninový týden vyrazily děti na tábor, který probíhal na již osvědčeném místě v Orloveh, poblíž Humpolce. Tábořiště, které sloužilo skautskému hnutí už před více než sto lety, nabízí zázemí v podobě dvou zděných budov a klasický stanový tábor (stany s podsadami) na louce. Většina účastníků byly děti z vinohradského sboru, často i s rodiči, ale jelo s námi i několik „nesborových“ dětí. Poněkud netypickými účastníky tábora byla i dvě mor-

čátka a pejsek Anynka. Věkové složení dětí bylo pestré, pokrylo celou škálu od batolete až po adolescenty. Letos tábor vedla Eliška Orlická, která zároveň zastávala funkci zdravotnice. Naštěstí nemusela řešit žádný úraz ani vážnou nemoc, a mohla se tak plně věnovat táborovému programu. Protože s námi tentokrát nebyl pan farář, duchovní a biblickou část programu měla na starosti sborová sestra Jarmila Raisová a další dospělí účastníci. Tématem byli tentokrát praotcové – tedy

tak nahoře bylo mnohem více místa než dnes. Bohoslužby se v těch dobách konaly prakticky dvoje – zvlášť pro dospělé a zvlášť pro děti a mládež, oboje v hlavním sále našeho kostela. Děti mívaly svou „nedělní školu“ myslím nejprve před bohoslužbami dospělých, později až po nich. Anebo to bylo obráceně? Již si přesně nevzpomínám.

Jako děti mívali chlapi i děvčata přesný pořádek, kam si mohli při „nedělní škole“ sednout. Zvlášť seděli chlapi a zvlášť děvčata. Chlapi seděli v obou řadách lavic na pravé straně, děvčata zase v obou řadách při levé straně. A to tak, že mladší děti sedávaly v řadách lavic, které jsou nejnižší, tzn. nejbliže ke stolu Páně, v prostředních řadách ti mladší a starší děti potom v krajních řadách lavic. Vždycky postupně odděleně vždy výše podle věku, pak i další skupiny dětí. Myslí, že v prostředních řadách to bývaly vždy tři až čtyři skupiny těch mladších dětí a starší děti pak sedávaly ve dvou skupinách v krajních lavicích vpravo a vlevo. Každou skupinu měl na starosti „pan učitel“, těch tedy bývalo asi 12. Zvlášť pro celkem 5–6 skupin chlapců, stejný počet pak i pro děvčata. Pamatuji se na především na bratra Bakose, to byla taková dobrá duše sboru. Ten obvykle dětskou „nedělní školu“ vedl jako celek, a obvykle i některou skupinu dětí potom vedl i přímo. Z dalších učitelů mi utkvěl v paměti především bratr J. Filipi., který mě a mou skupinu vedl několik let. V té době, když jsem byl jako děčko, on už byl „velký dospělý“ – teď je to, vzhledem ke mně, jen o málo starší současník. Nemohu také zapomenout na sestru katechetku Kvítkovou. Ta mě při nedělní škole sice přímo nevedla, vedla děvčata, ale učila nás v základní škole při hodinách

náboženství, které jsme měli v nižších třídách obecné školy i době komunistického potlačování náboženství jako nepovinný předmět.

Jak je ze zasedacího pořádku patrné, bývalo i při nedělní škole plno dětí, které obsadily skoro celé přizemí. Stejně tak bývalo i množství konfirmandů, já jsem byl konfirmován v r. 1957 a myslím, že nás bylo více než třicet. Všichni stejný ročník – 1943. Nevím, kam se všichni ti konfirmovaní poděli, myslím, že z tohoto množství našeho ročníku jsem zbyl ve vinohradském sboru sám a jen výjimečně se s někým potkám.

Jak jsem popsal zasedací pořádek, je zřejmé, že jsem při nedělní škole, stejně jako ostatní chlapi, skončil v pravé řadě ve třetí lavici vpravo. Děvčata zase ve třetí lavici v levé řadě. Postupně přibyl i můj bratr. Sedávali jsme si tam automaticky i po konfirmaci, když už jsme chodili na bohoslužby dospělých, a tak si pak k nám na stejná místa sedávali i naši rodiče a postupně i obě moje sestry. Někdy jsme se do lavice ani nevešli. Tak jsem si vyseděl své místo ve třetí lavici vpravo vlastně napořád. A takových je nás v našem kostele víc. Je obvyklé, že každá rodina i každý jednotlivec má svoje oblíbené místo a poruší „zasedací pořádek“ jen výjimečně. Kupř. právě teď, v letních měsících prázdnin, když se lavice v pravé části tak krásně opravují. Jen mi na těch opravených lavicích chybějí ty věšáky na klobouky a kabelky, které sice takřka nikdo nepoužíval. Ale ve své době, jak je patrné ze starých fotografií, bývaly klobouky i kabelky nezbytnou součástí oblečení i ve všední dny, natož pak při sváteční garderobě o nedělích.

Petr Kubánek

(Poznámka na okraj – žádný strach,

právě znovu naplnil Ježíšův slib: „A hle, *nání tohoto věku.*“ Amen. *Já jsem s vámi po všechny dny až do sko-*

Dělat kroky do neznáma

Rozhovor s novým farářem sboru Zdeňkem Šormem

Jaká byla tvoje cesta k teologii? Kam jsi nastoupil po fakultě?

Původně jsem chtěl dělat animovaný film. Proto jsem studoval střední uměleckoprůmyslovou školu, obor tvorba hraček a loutek, a po ní pracoval v Říši loutek. Zároveň jsem ale chodil do mládeže v Bráníku a v Libni. Jezdili jsme pomáhat opravovat fary a kostely a přitom se setkali s farářem Janem Kellerem a Vojenem Syrovátkou. Ti nás hodně ovlivnili. Dali mládeži k dispozici svůj statek Zbytov u Jimramova. Pomáhali jsme ho opravovat, jezdili s nimi společně na vodu. Setkávala se tak mládež z různých pražských i mimopražských sborů a z Vysočiny. Bylo to neformální, svo-

bodné, tvůrčí a přitom opravdové. Shodou okolností se tam v mém ročníku potkalo víc lidí, kteří uvažovali o teologii – Štěpán Hájek, Tomáš Trusina, Irena Škeříková, můj bratr Zvonek, Pavel Pokorný, Michal Šimek, Naďa Broučková, Honza Svoboda. Vzájemně jsme se ovlivňovali. Bylo to takové přirozené, trochu společenstevní rozhodnutí. O přípravu na přijímačky jsme pak někteří požádali Pavla Smetanu, tehdejšího faráře v Libni. Během studia na fakultě pak pro nás bylo důležité společenství farářů, kteří se stýkali bez ohledu na to, zda měli či neměli státní souhlas, tzv. „Libštáty“.

Po skončení studia jsem přes několik žádostí synodní rady nedostal na

žádné místo státní souhlas. Nastoupil jsem tedy jako uklízeč do domova důchodců v Šolínově ulici v Dejvicích. Teprve po absolvování dvouleté základní vojenské služby jsem mohl pracovat jako seniorátní vikář v Jihočeském seniorátě, kde jsem objížděl neobsazené sbory a kazatelské stanice a později působil v Soběslavi.

Vím, že patříš mezi faráře, kterým není lhostejné, co se děje ve společnosti. Před revolucí ses, myslím, účastnil některých akcí, které byly považovány za protirežimní. Měl jsi problémy se získáním souhlasu. Jak vlastně vnímáš provázanost farářské práce a politické a společenské angažovanosti? Vím, že i v tvém posledním působišti jsi nebyl jen tím, kdo si za dveřmi odslouží bohoslužby a dění ve městě či v zemi ho nechává chladným.

Já bych sám o sobě neřekl, že jsem nějak výrazně politicky angažovaný farář. Jen mi přijde, že odpovědnost, ke které nás víra vede, je jedna a je nepravdivé ji omezovat jenom na soukromý život. Myslím, že to ani není možné, protože ten veřejný život vždycky spoluutváříme, jak svojí aktivitou, tak svojí pasivitou. Nemyslím si ani, že bych byl nějak zvlášť odvážný. Na rozdíl od Rutky jsem nepodepsal Chartu, nebyl jsem členem nezávislých sdružení, nebyl předběžně zadržen ani vyslýchán StB. Jen jsem si asi nechtěl nechat diktovat, s kým se člověk může a nemůže stýkat, a předem svoje jednání omezovat podle toho, co je podle režimu přijatelné a co ne, takže jsem měl hodně přátel mezi chartisty a členy nezávislých iniciativ, zastával se jich, když bylo třeba, psal jim do vězení, jako zá-

stupce studentů na synodu – tehdy zde na Vinohradech – jsem tlumočil žádost o možnost náhradní vojenské služby z důvodu svědomí nebo výzvu, aby se církev postavila proti rozmístění sovětských raket SS 20 na našem území, podílel jsem se na vydávání některých samizdatů, hrál v kapele, která asi svými texty provokovala, apod. Proto jsem asi po fakultě státní souhlas nedostal a nebyť listopadu 89, byl bych o něj nejspíš brzy přišel.

Víc politicky aktivní jsem byl asi až po 17. listopadu. Protože jsem se účastnil průvodu na Národní třídě, samozřejmě jsem o něm informoval nejdříve na synodu, který právě probíhal, a potom v Soběslavi. Tam jsem také spoluzakládal OF, byl jsem členem městského zastupitelstva i několik období v městské radě. V Novém Městě jsem v tom nepokračoval, protože jsem místní situaci tolik neznal. Aktivitu, které máš asi na mysli, vycházely spíš z nějaké konkrétní situace. Sbor se například podílel s Městem na integraci tří uprchlických rodin z Barmy, a když pak nastala uprchlická vlna, zapojil se do státního integračního programu. Nálada ve společnosti se však proměnila, představitelé Města se začali od pomoci uprchlíků distancovat, a tak jsem ji musel i za sbor obhajovat. Nebo když se český prezident hanebně zachoval a vyjadřoval vůči panu Bradymu, přišlo mi s některými členy sboru přirozené se ho veřejně zastat a vyjádřit mu podporu, protože z Nového Města pocházel a část jeho rodiny je pohřbena na místním evangelickém hřbitově.

Je pravda, že se někdy v kázáních vyjadřuji ke konkrétní politické situaci. Snažím se ale vystříhat agitace pro určitý politický názor. Je ovšem něco jiného, když například některý politik evidentně

občas přetextuju nějaké písničky pro vánoční hru nebo při oslavě narozenin přátel.

A jaké jsou tvé zájmy? Jak relaxuješ, co ti dělá radost?

Rád kreslím a maluju. Baví mě práce se dřevem – většinu nábytku jsem si sám vyráběl a na několika místech navrhoval a realizoval dětská hřiště. Rád čtu a poslouchám načtené knížky. Vymyšlení rukodělných aktivit na tábory mne inspiruje k různým výtvarným technikám. Hodně nás s Rutkou bavila mozaika. Dlouhou dobu jsem jezdil na kanoe na řeky. Loni

jsem díky kamarádovi, který má kapitánské zkoušky, vypluli se známými na plachetnici na moře a chceme to opakovat. Přiznám se ale, že moc relaxovat neumím. Neříkám to jako přednost, je to spíš chyba. V Novém Městě mi při rozloučení dali ve sboru krásný ušák s podnožkou. Měl jsem z něho radost, ale zatím jsem ho moc nevyužil. Snad se to naučím.

Přejeme vám, abyste se na Vinohradech cítili dobře a aby aspoň občas došlo i na ušák s podnožkou.

Ptala se Jana Šarounová

Proč sedávám ve třetí lavici vpravo

Bohoslužby v neděli 5.8.2018 se v našem sboru na Vinohradech nekonaly. Místo toho jsme byli pozváni na bohoslužby na Žižkov do pěkného kostelíka v Prokopské ulici. Někteří z nás pozvání přijali a i to jistě přispělo k tomu, že tento půvabný kostelík byl při bohoslužbách téměř plný. Tím spíše, že v ten den proběhly při bohoslužbách kromě pravidelného pořádku i tři zvláštní akce. Nejprve to byly křtiny dvou malých dětí, Laily a Jáchyma, potom Večeře Páně a konečně i požehnání manželského slibu již staršího páru při příležitosti 10. výročí jejich sňatku. Tak není divu, že tam bylo téměř plno. K pěkné atmosféře přispělo i pohoštění po bohoslužbách, podávané venku v přilehlé zahradě ve vnitrobloku před kostelem.

Díky tomu, že bylo téměř plno, jsem si vzpomněl, jaké bývaly za mého mládí bohoslužby v našem kostele na Vinohradech. V časech tvrdého komunistic-

kého útlaku v 50. letech minulého století hledali mnozí věřící, navzdory všemožné snahy komunistických funkcionářů potlačit stále přetrvávající víru a náboženské přesvědčení, útěchu právě i při bohoslužbách. Přesto, že komunistické orgány bedlivě sledovaly, kdo chodí do kostela, přesto, že tato skutečnost byla potom zaznamenávána ve všemožných kádrových posudcích a projednávána na různých stranických výborech. Lidé do kostela chodili, a to i ve větší míře než dnes. V té době býval chrám při bohoslužbách, zvláště při zvláštních příležitostech, takřka plný věřících. A bohoslužby probíhaly trochu jinak než dnes. V době církevních svátků na Vánoce a o Velikonocích a při některých mimořádných příležitostech hledali opozdilci jen stěží volné místo k sezení. A to v přízemí i na kruchtě. Píšťaly varhan byly v té době v našem kostele na dnes již neexistujícím balkónku nad kazatelnou, a

pozitivní naladění k týmové spolupráci. Mohl bys jen stručně opakovat, ve kterých sborech jsi už působil a jaké oblasti sborové práce jsou ti zvláště blízké?

Působil jsem v Soběslavi a v Novém Městě na Moravě. Vždycky mne asi těšila práce s dětmi i práce ve stacionáři v Soběslavi a při táborech v Bělci. V Novém Městě mne bavily biblické hodiny a takzvané „náboženství pro dospělé“ (jakési seznámení či opakování základních informací o bibli a o víře interaktivní formou), protože jsem cítil zájem od účastníků a byl tu vždycky prostor pro rozhovor. Ne že by na ně chodily davy, ale bylo znát, že pro ty, kdo přicházejí, něco znamenají. Díky tomu byly i pro mě výzvou a dobrodružstvím. Na jejich přání jsem se pustil do výkladu knih, na které bych si jinak netroufal (např. Žalmů, Přísloví, Zjevení). Co faráře těší a inspiruje, to asi vždycky záleží hodně na lidech ve sboru.

O své rodině jsi mluvil už ve svém představení před volbou, ale možná bys to mohl zopakovat?

Pocházím z Prahy Hodkoviček a od malička jsem chodil do kostela v Braníku pod skalou. Mám tři bratry – Zbyňka, Zdara a Zvonka, kteří žijí v Praze nebo u Prahy. Po dědečkovi Františku Hlouškovi a po mamince Máše jsem asi zdědil výtvarné nadání. Tatínek Zdar byl kurátorem a pokladníkem ve sboru v Braníku a dlouho tam učil nedělní školu. Celý život byl účetní, ale nebyla to jeho volba. V roce 1948 ho před závěrečnými státnicemi vyhodili z politických důvodů z univerzity, kde studoval historii a češtinu. To, k čemu se člověk musí vůli přimět, se mu ale možná o to víc zažere pod kůži. A tak jsem po něm zdědil určitou pečli-

vost a šetrnost – jak by asi Rutka i jiní řekli – někdy dost protivnou.

S Rutkou máme tři děti, které jsme si osvojili: Jakuba, který ještě žije s námi, a Matěje a Johanku. Rutka, jak jsem už říkal, je původním povoláním speciální pedagožka. Po listopadu 1989 byla jedno období v parlamentu. V Soběslavi zakládala středisko Diakonie Rolnička. Pro Diakonii pracovala i jako fundraiserka. V Novém Městě prošla úspěšně konkursem na ředitelku obecně prospěšné společnosti Portimo, která poskytovala různé sociální služby (nizkoprahový klub, asistenční služby, ranou péči, občanskou poradnu, aktivizační služby pro rodiny v krizi aj.) Když jsme se rozhodli, že půjdeme do Prahy, přemýšlela o tom, že by si dala chvíli pauzu, ale pak se přihlásila do výběrového řízení na ředitele „Cesty domů“ a vybrali ji. Takže je místo od dychu v plné permanenci. Myslím ale, že je ráda.

Jaký je tvůj vztah k církevní hudbě? Víš, že jsi byl členem skupiny Lídl & Velík, která hrála různé písně, z nichž některé jsou ve Svítáku. Často je mají rády zvláště děti pro jejich texty, které se nebojí expresivních a lidových výrazů. Byly to protestsongy mládí, nebo v těchto hudebních aktivitách pokračuješ?

Písničky mám rád a jsou pro mne důležité – nové i staré – ale nejsem skolený hudebník, ani noty neznám. Zpívám po sluchu, nahlas a někdy asi dost po svém. Na to mne někdy kriticky upozorňuje Rutka i jiní kamarádi. Nevím, jestli byly písničky Lídl & Velík protestsongy mládí, přirozeně tehdy vplynuly, ale je pravda, že v mládí je na to prostor, který se s životním zapražením vytrácí. Teď jen

soustavně lže, chybí mu jakýkoli respekt k hodnověrnosti slov a nemá ani potřebu svoje výroky dokládat. To je něco mnohem obecnějšího a bible na mnoha místech upozorňuje, jak je to pro život a společenství zhoubné, jak to rozkládá základní důvěru a možnost komunikace a jak katastrofální následky to může mít. Nedovedu si představit, že by o tom měl farář, který ji vykládá, pomlčet.

V Soběslavi Rutka založila Rolničku, Ty jsi s ní v tom tuším od začátku byl zapojen. Dlouhá léta vedeš tábory a pobyty pro děti se zdravotním postižením a jejich rodiče. Jaká je tvoje role v této aktivitě? Jak připravuješ biblické programy třeba pro děti s mentálním postižením, které by často byly v našich nedělkách zcela ztracené, protože by povídání nerozuměly? Jaký je tvůj kontakt s rodiči? Jak se ti daří mluvit z pozice faráře s rodiči, kteří možná někdy pociťují hořkost, že se postižení přihodilo právě jim, a Bůh jim připadá nespravedlivý (aspoň s tímto postojem jsem se sama párkrát setkala a rozumím mu). Co ti tato práce přináší?

To je spousta otázek a každá by vystačila na samostatný článek, ale pokusím se to nějak shrnout. Do světa lidí se zdravotním postižením jsem se dostal díky Rutce. Když jsem s ní začal chodit, studovala speciální pedagogiku a pracovala v Jedličkově ústavu. Šel jsem tam za ní na rande a první setkání s klienty pro mne byl dost šok. Tehdy se lidé s postižením na veřejnosti takřka neobjevovali. Později, když jsem se stal farářem v Soběslavi, dala tam Rutka dohro-

mady středisko Diakonie Rolnička – stacionář pro děti s kombinovaným postižením. Bylo to její rozhodnutí, její dílo a mě do toho zkrátka vtáhla. To neříkám proto, že bych se od toho chtěl distancovat, ale abyste věděli, že se člověk k tomu, za co je pak vděčnej, může dostat jako slepej k houslím, bez vlastního záměru a předsevzetí, i bez zvláštní kuráže, díky druhým. Květa Šilarová ze synodní rady mne potom požádala, abych vedl tábory v Bělci. Na nich jsou mladí lidé se zdravotním postižením – na rozdíl od rodinných pobytů – bez rodičů. Vedu je už asi dvacet let, v poslední době s Richardem Dračkou. I když většina klientů a asistentů jezdí opakovaně, přece jen se osazenstvo tábora mění, a tak je každý tábor trochu krok do neznáma.

A co mi práce nebo spíš spoluzití s lidmi s postižením přináší? Především jsem díky nim poznal spoustu výborných lidí – v Rolničce, mezi asistenty v Bělci, ale i mezi rodiči dětí s postižením a mezi postiženými. To pro mě opravdu hodně znamená. Potkat někoho, kdo druhým nezištně věnuje čas a svoje síly, to mi vždycky vrací důvěru k lidem i k Bohu. A potkat někoho, kdo se snaží překonávat bariéry, kdo i při všech omezeních, které s sebou život nese, na něj nerezignuje, ale dělá něco pro to, aby byl plný, to je pro mě vzpruha, která mě ujišťuje, že má smysl žít a potýkat se i s vlastním životem. V tom kontaktu se mi také otvírá jiný pohled na život. Jednak vidím, že život je ještě o něčem jiném, než o tom, jak uspět a co všechno dokázat. Jednak zakouším, že i v tom, co většinou vidíme jen jako důvod k soucitu a litování, lze prožít mnoho radosti, srandy, fantazie, sdílení, nečekané krásy a hloubky – tedy že život s postižením je nejen možný, ale může

přinést i to, co by člověk vůbec nečekal. A tuším – i když to možná bude znít nadneseně, že se tak člověk stává odolnějším vůči životním krizím, že na něho snad nemusí dolehnout tak osudově. Dřív bych si vůbec nedovedl představit, jak lze žít, kdyby mě něco podobného nebo stejně těžké trable postihly. Teď tuším, že to jde. Tím nechci říct, že bych se z toho už nesesypal, ale snad bych měl větší šanci se posbírat. Také bych měl asi větší důvěru, že na to nejsem sám, že je mnoho lidí, kteří mi mohou a chtějí pomoci a dovedou mne brát i s tím, co třeba nezvládám.

A tohle se netýká jenom té situace, kdy by mne v životě potkalo něco zlého nebo hodně náročného. Na začátku jsem mluvil o rozpacích a obavách při setkání s lidmi s postižením a také o kroku do neznáma, kterým pro mne vlastně každý tábor je. Z těch rozpaků mne většinou vyvedli postižení sami svojí spontaneitou a bezprostředností, a z obav mě osvobodili asistenti na táboře svojí přirozeností, invencí a nasazením, protože jsem viděl, jak se tam díky nim děje spousta nádherných věcí, které jsem sám vůbec nezamýšlel a neplánoval. A to mi dává odvahu dělat ty kroky do neznáma, překonávat rozpaky, jít do věcí, i když je nemám ve své režii.

Musím také říct, že se mezi lidmi s postižením cítím svobodně. A vím, že to tak nemám jenom já. Možná díky jejich spontaneitě. Možná i díky tomu, že v prostředí, kde jsou různé handicapity běžné, je víc tolerance a pochopení i pro moje nedokonalosti. Možná i pro to, že tady je jasné, že jsou vztahy to hlavní a že o ten vztah s vámi někdo stojí. Samozřejmě jsou i tyhle vztahy komplikované, ale to, že pro někoho máte smysl a cenu, to asi zažijete vždycky. Cítím v tom prostředí zkrátka přijetí a to je osvobodivé.

Kontakt s lidmi s postižením mne, myslím, také hodně posunul jako faráře a pomohl mi k hlubšímu pochopení víry. Práce s postiženými mne vyvádí z ghetta církve. V Rolniče byla většina mých spolupracovníků nevěřících. Na táborech ani přesně nevím, kdo z asistentů je věřící a kdo ne. Pro mne je to dobrá škola samostatnosti ve víře. Někdy vůbec nevím, jak vlastně ostatní moje povídání, písničky a bohoslužby berou. Učím se být prostě svůj – tedy farář, věřící – aniž bych se mohl opírat o předpokládaný souhlas, aniž bych potřeboval, aby mi každý samozřejmě dával za pravdu. A učím se také úctě a toleranci vůči druhým, i když moji víru neberou. Je to pro mne také škola týmové práce. Farář na sboru je tak trochu odsouzen k tomu, aby byl sólista – moc spolupracovníků nemá. Ve stacionáři i na táborech se musím víc domlouvat a přemýšlet, co potřebují druzí vědět a co já potřebuji od nich.

V kontaktu s postiženými také začnete víru vnímat jinak. My jsme většinou zvyklí rozumět jí jako uvědomělému přesvědčení a hodně přitom stavíme na porozumění věrouce. Ale do téhle představy se například mentálně postižení vůbec nevejdou. Klasické podmínky pro křest nebo účast při Večeři Páně by vůbec nemohli splnit. Já si přitom uvědomuju, jak – často i v upřímném úsilí o opravdovost víry – jsou naše obzory omezené a prosazujeme pak spíš sebe než Boha. Víra, život s Bohem nejdou postihnout jenom naší uvědomělostí, přesvědčením, vůlí. Život s lidmi s postižením mě z těch zaběhaných představ o víře vyvádí a to je dobře. A to se týká i formy. Zvlášť my evangelíci jsme při sdílení víry úzce zaměřeni jenom na slovo. Ale s ním v kontaktu s postiženými nevystačíte. Bez ob-

rázků, bez rytmu, bez prožitku při hře a divadle, tanci nebo muzice se prostě neobejdu. Skoro bych řekl, že tady jsou ta mimoslovní, neverbální sdělení asi důležitější, než to, co povídám. A díky tomu si uvědomuju jejich důležitost i jindy.

Kontakt s lidmi s postižením mne také vede ke střizlivosti ve víře. Například v pochopení četných biblických příběhů o uzdravení. Na jednu stranu si právě v tomto kontaktu uvědomuju, jak důležité je zdraví – tělesné i mentální, což mne brzdí, abych se uchyloval snadno jen k duchovnímu výkladu těch příběhů. Na druhou stranu vnímám, jak bezohledný a nehorázný je zdánlivě doslovný výklad, při kterém bývá navíc často faktické uzdravení podmiňováno vírou. Místo pomoci přidává k břemenu postižení ještě nálož trýznivých otázek a pochybností.

Vůbec mi díky lidem s postižením dochází, jakým omylem je představovat víru jednoduše jako cestu k úspěšnému, spokojenému a bezproblémovému životu. To děláme někdy úplně nevědomky. Všimněte si třeba některých ilustrovaných biblí nebo evangelizačních letáků. A nemyslím teď na text, ale jejich vizuální podobu. Můžete si je klidně splést s jinými reklamními materiály nebo letáky pojišťovacích agentů – samí krásní, zdraví, šťastní, vyrovnaní a fyzicky dokonalí lidé. Přitom právě víra by měla otevírat oči pro krásu, hodnotu a sílu toho, co je vnějšně slabé, nevzhledné a neúspěšné. Vyznáváme přece Krista ukřižovaného, sílu boží slabosti, moudrost toho, co se jeví jako bláznovství. Proto si také nemyslím, že by bylo úlohou věřícího nebo faráře obhajovat víru nebo Boha před trýznivými otázkami a výčitkami, které někdy lidé s postižením a jejich nejbližší mají, a jejich stav nějak zbožně vysvětlo-

vat. Myslím, že to bývá spíš projev naší nejistoty a strachu a naše sebeobrana, než pomoc. Spíš je třeba je slyšet, připustit si je, poctivě přiznat, že sami odpovědi nemáme a jedinou adekvátní odpovědí je naše solidarita.

Při práci s postiženými jsem také poznal, jak důležité je nedělat biblicky řečeno „skutky spravedlnosti či milosrdenství“ pro ocenění nebo pro vděčnost. I když jsem mluvil o přijetí, tak se samozřejmě stane, že se vděčnosti nedočkáte, a kdyby na ní byl člověk závislý, brzy skončí. V Ježíšově výzvě k nezištnosti nejde jen o duchovní ideál nebo vnitřní čistotu, ale svobodu, která umožňuje vytrvat. A nakonec bych řekl, že mi snad při té práci trochu došlo, že stavět víru jen na apelech a mravních nárocích a vlastních silách je omyl. Právě pro tuhle práci je třeba mít odkud brát, aby se člověk brzy nevyčerpал.

Jsi zapojen i do celocírkevních aktivit týkajících se práce s dětmi, zpracovával jsi některé příručky, obrázkové materiály. Budeš v této práci pokračovat i zde v Praze?

Nevím, to záleží na tom, jak to tu budu zvládat, jestli budu mít čas a inspiraci a samozřejmě také na poptávce. Před několika lety jsem vydal několik dílů flanelografu a pracovní obrázky pro řadu „Pozvání na cestu“. Bylo toho hodně a některým lidem se zdálo, že je „přešormováno“, takže to chce změnu. Tak uvidíme.

O práci ve sboru či o tvých důrazech jsme si povídali na úvodním setkání a v rozhovorech o podobách sborové práce budeme jistě pokračovat. Těší nás tvůj zájem o děti i mládež, biblické a v neposlední řadě i tvoje